

Persbericht

To leave no one behind: aandacht en ondersteuning voor mensen in armoede en bestaansonzekerheid in het COVID-19-beleid

In de eerste plaats willen we allen bedanken voor de enorme inzet om in deze periode een beleid uit te stippelen en uit te voeren waarin de gezondheid van de bevolking voorop staat.

Daarbij mogen we diegenen die zich in een kwetsbare positie bevinden echter niet uit het oog verliezen. Verschillende terreinorganisaties hebben hierrond reeds signalen en oproepen gelanceerd¹. Het Steunpunt tot bestrijding van armoede heeft - als mensenrechteninstelling - ook reeds samen met Unia en Myria² gevraagd om waakzaam te zijn voor de impact van de huidige beschermingsmaatregelen op de uitoefening van alle mensenrechten in precaire situaties.

Ook als SDG Voice 2020³ willen we de oproep om mensen in situaties van armoede en bestaansonzekerheid niet achter te laten, herhalen en kracht bijzetten. Het principe *to leave no one behind* – leidinggevend motto bij de VN Agenda 2030 en tevens centraal in ons laatste tweejaarlijkse Verslag 'Duurzaamheid en armoede'⁴ – is bij het COVID-19-beleid bijzonder actueel.

We vragen aan elke politieke en maatschappelijke actor om expliciet stil te staan bij de impact van de COVID-19-maatregelen voor mensen in armoede en bestaansonzekerheid. En dit op alle overheidsniveaus en binnen alle maatschappelijke domeinen.

Concreet dienen beleids- en organisatieverantwoordelijken zich bij elke maatregel af te vragen in hoeverre deze de reeds moeilijke leefsituaties voor deze bevolkingsgroepen dreigt te verergeren, hoe men maakt dat deze mensen niet aan hun lot worden overgelaten, en hoe ze extra kunnen worden ondersteund.

Er zijn voorbeelden in talloze domeinen, en met betrokkenheid van verschillende actoren:

¹ Zie onder andere

. Netwerk tegen armoede, Samenlevingsopbouw, Welzijnsschakels, ATD Vierde Wereld, Decenniumdoelen (2020). *Armoedeorganisaties doen concrete aanbevelingen om hulp te bieden tijdens corona-crisis*, 17 maart 2020.

. Caritas Vlaanderen (2020). *Corona treft mensen in armoede hard*, persbericht van 19 maart 2020.

. Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté, Le Forum – Bruxelles contre les inégalités, Belgisch Netwerk Armoedebestrijding, Fédération des Services Sociaux, ATD Quart Monde, Médecins du Monde, Luttes Solidarités Travail (LST) (2020). *Coronavirus : voici les recommandations concrètes des organisations de lutte contre la misère pour soutenir les personnes en situation de pauvreté*, La Libre.be, 23 maart 2020.

² Unia, Myria, Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting (2020). *COVID-19: Beschermingsmaatregelen mét respect voor de grondrechten*, Persbericht, 20 maart 2020.

³ <https://sdgs.be/nl/sdg-voices>.

⁴ Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting (2019). *Duurzaamheid en armoede. Een bijdrage aan politiek debat en politieke actie*, Brussel, Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting.

- **Noodhulp, zoals opvang van dak- en thuislozen, voedselhulp, ...** Vraag aan overheden en organisaties op het terrein: extra ondersteunen en continueren van deze hulp in veilige omstandigheden voor de betrokkenen en de hulpverleners, en met extra aandacht voor de gepaste gezondheidszorgen voor deze heel kwetsbare mensen.
- **Energie- en waterlevering.** Vraag aan distributienetbeheerders en watermaatschappijen: geen afsluitingen meer uitvoeren. Erover waken dat er in het geval van budgetmeters bij de opladingen van de kaart geen hinder wordt ondervonden door de huidige maatregelen. Voorzien in een beleid waarbij mensen verder gebruik kunnen maken van een minimale levering, en een extra ondersteuning kunnen krijgen in de betaling van hun energie- en waterkosten.
- **De toekenning en behoud van rechten (bijvoorbeeld van een leefloon).** Vraag aan overheden, uitbetalingsinstellingen, OCMW's: erover waken dat de toekenning en het behoud van rechten niet afhankelijk is van controles of een sociaal onderzoek die misschien niet of moeilijker kunnen plaatsvinden.
- **Contact met personen in een moeilijke leefsituatie.** Vraag aan gemeenten en steden, buurtorganisaties, burgers: zoeken naar manieren om contact te houden met de betrokkenen, bijvoorbeeld door telefoonrondes, communicatie via briefwisseling met uitnodiging contact op te nemen bij eventuele noden. Financieel en logistiek ondersteunen van initiatieven van lokale organisaties door de gemeentelijke overheden.
- **Communicatie met de burgers.** Vraag aan alle beleids- en burgerinitiatieven: erover waken om de communicatie niet alleen elektronisch en via sociale media te verspreiden, gezien niet iedereen hiertoe toegang heeft, en blijvend oog te hebben voor andere communicatiekanalen (bv. communicatie via briefwisseling aan huis, ...).
- **Onderwijs.** Vraag aan alle onderwijsinstellingen en leerkrachten, dienstverstrekkers (soft- en hardware, providers, ...): oog hebben voor de kinderen en jongeren die in deze omstandigheden (meer) achterstand dreigen op te lopen. Initiatieven nemen om kinderen en jongeren in kwetsbare gezinnen extra te ondersteunen in hun toegang tot en gebruik van digitale onderwijskanalen. Aandacht hebben voor de mogelijke effecten van de huidige vormen van informatieoverdracht en voorzien in extra ondersteuning tijdens en na de actuele maatregelen.

Er zijn verschillende initiatieven op dit vlak bezig. Op het terrein zijn reeds heel veel mensen actief om personen in een precare situatie bij te staan en te ondersteunen. Dank voor deze inspanningen en het grote engagement! **Maar bij deze nog eens de oproep dat elkeen voor zijn bevoegdheid of verantwoordelijkheid nagaat hoe een negatieve impact van de COVID-19-maatregelen voor mensen in een precare situatie kan worden vermeden en hoe deze mensen extra kunnen worden ondersteund in deze periode, *to leave no one behind*.**

Het [Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting](#) is uiteraard ter beschikking voor advies aan elkeen die vanuit deze opdracht wil handelen, op elk overheidsniveau en voor elk beleidsdomein.

Voor contact:

Henk Van Hootegem

Henk.vanhootegem@cntr.be

0485/715224